Mottagare
Socialnämnden

Projektplan Samsjuklighetsreformen i socialförvaltningen

Förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner projektplanen Samsjuklighetsreformen i socialförvaltningen
2. Återrapportering till socialnämnden om projektet ska ske två gånger per år. Återrapportering avslutas när projektet avslutas.

Sammanfattning

Riksdagen beslutade den 15 juni 2026 om *En mer sammanhållen vård för personer med skadligt bruk eller beroende och andra psykiatriska tillstånd* (2025/26:251). Reformen innebär förändrade ansvarsområden för hälso- och sjukvården och socialtjänsten samt ökade krav på samordning och sammanhållna insatser. Lagändringarna träder i kraft den 1 januari 2028.

En central förändring i reformen är att hälso- och sjukvården ska ansvara för all vård och behandling (inklusive psykosocial behandling) av personer med skadligt bruk eller beroende av alkohol, narkotika, läkemedel, dopningsmedel och spel om pengar. Vården ska organiseras så att vården ges samordnat med annan psykiatrisk vård.

För socialnämnden innebär det att vård i form av psykosocial behandling upphör. Reformen innebär vidare att socialnämndens huvuduppdrag fortsatt ska omfatta sociala stödinsatser i form av bland annat boende och sysselsättning, stöd till anhöriga, förebyggande- och uppsökande insatser samt insatser för barn och unga.

För att ta sig an samsjuklighetsreformen inom Region Gotland har hälso- och sjukvårdsförvaltningen (HSF) och socialförvaltningen (SOF) skapat ett gemensamt projekt som kommer att drivas som ett utskott till den permanenta samverkansstrukturen inom Region Gotland. I samverkan har det tagits fram ett övergripande projektdirektiv.

Genomförandet
Genomförandet beskrivs i en övergripande projektplan samt delprojektplaner för HSF och SOF. I den övergripande projektplanen och förvaltningarnas respektive projektplaner prioriteras de krav som framgår av Regeringens proposition *En mer sammanhållen vård för personer med skadligt bruk eller beroende och andra psykiatriska tillstånd* (2025/26:251).

Med utgångspunkt i projektdirektivet har socialförvaltningen tagit fram en delprojektplan (se bilaga), som beskriver projektets effektmål och projektmål, projektorganisation och specifika utvecklingsområden. Förvaltnings- och projektöverskridande uppdrag samt specifika uppdrag för SOF beskrivs och listas i uppdrag- och aktivitetsplaner (se bilaga). Uppdrag- och aktivitetsplaner kan komma att revideras i takt med projektets utveckling, förutsättningar och identifierade behov. Socialförvaltningens delprojekt har identifierat områden som angränsar till projektet En hållbar socialtjänst, vilket betyder att utpekade uppdrag kommer att genomföras gemensamt och samordnat mellan projekten.

Projektägare och projektledare
Projektägare för Region Gotlands arbete med Samsjuklighetsreformen är socialdirektör och hälso- och sjukvårdsdirektör. Projektdirektiv fastställdes av projektägarna 2026-09-29. En övergripande projektplan fastställs 2026-11-23. Övergripande projektledare är Eva Lindvall, samverkansledare RSF och delprojektledare för SOF är Ia Lönngren, tidigare utvecklingsledare vid kvalitet- och utvecklingsenheten SOF.

Resurser och finansiering
Projektet finansieras inom ramen för ordinarie verksamhet inom SOF samt med statsbidrag för omställningen. Förberedande insatser för att stödja reformen pågår och Regeringen har tidigare aviserat att avsätta 400 miljoner kronor till Regioner och kommuner för omställningen under fem år 2027–2031 Regeringen avser att återkomma i frågan om beräkningar för omfördelning av medel inom befintliga ramar i budgetproposition för 2027.
Samsjuklighetsreformen förväntas medföra förändrade resursbehov och ekonomiska konsekvenser för berörda verksamheter. Omfattningen är i nuläget svår att bedöma eftersom flera frågor om framtida organisering, ansvarsfördelning, bemanning och arbetssätt ännu inte är klarlagda.
Behov av resursförstärkningar och eventuella ekonomiska omfördelningar ska identifieras och analyseras successivt inom projektet och berörda delprojekt. Reformens förväntade ekonomiska konsekvenser behöver uppmärksammas i budgetberedningen inför 2028.

Bedömning
Socialnämnden föreslås fatta beslut om denna delprojektplan för att säkerställa Region Gotlands omställning och socialförvaltningens uppdrag, aktiviteter och ansvar inom ramen för *En mer sammanhållen vård för personer med skadligt bruk eller beroende och andra psykiatriska tillstånd* (2025/26:251).

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse socialförvaltningen, daterad 2026-11-09
Projektdirektiv Samverkansforum 2026/7, daterad 2026-09-29
Projektplan Samsjuklighetreformen i socialförvaltningen, daterad 2026-12-02
Uppdrag- och aktivitetsplaner, daterad 2026-12-02
Kommunikationsplan, daterad 2026-03-30

Socialförvaltningen

Marica Gardell
Socialdirektör

Skickas till

Hanna Ogestad, avdelningschef
Therése Thomsson, myndighetschef
Katarina Lavergren, avdelningschef
Öystein Berge, kvalitetschef
Eva Lindvall, verksamhetsledare RSF